

**Wykaz badań nieakredytowanych****wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym  
i Medycznym Laboratorium Diagnostycznym****Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łomży****Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Fizykochemicznych**

| Przedmiot badań/wyrób | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                                                   | Dokumenty odniesienia                             |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 1                     | 2                                                                                                                                | 3                                                 |
| Woda                  | Przewodność elektryczna właściwa<br>Zakres: (150 – 3 000) $\mu\text{S}/\text{cm}$<br>Metoda konduktometryczna                    | PN-EN 27888:1999                                  |
|                       | pH<br>Zakres: 4,0 – 10,0<br>Metoda potencjometryczna                                                                             | PN-EN ISO 10523:2012                              |
|                       | Mętność<br>Zakres: (0,10 - 10) NTU<br>Metoda nefelometryczna                                                                     | PN-EN ISO 7027-1:2016-09                          |
|                       | Barwa<br>Zakres: (5 - 40) mg/l Pt<br>Metoda wizualna                                                                             | PN-EN ISO 7887:2012 metoda D                      |
|                       | Barwa<br>Zakres: (5 - 70) mg/l Pt<br>Metoda spektrofotometryczna                                                                 | PN-EN ISO 7887:2012 metoda C                      |
|                       | Stężenie azotu amonowego<br>Zakres: (0,13 - 2,60) mg/l $\text{NH}_4^+$<br>Metoda spektrofotometryczna                            | PN-C-04576-4:1994                                 |
|                       | Stężenie azotu azotanowego<br>Zakres: (0,90 - 221) mg/l $\text{NO}_3^-$<br>Metoda spektrofotometryczna                           | PN-82/C-04576/08                                  |
|                       | Stężenie azotynów<br>Zakres: (0,026 - 0,21) mg/l<br>Metoda spektrofotometryczna                                                  | PN-EN 26777:1999                                  |
|                       | Stężenie żelaza<br>Zakres: (0,050 – 5,00) mg/l<br>Metoda spektrofotometryczna                                                    | PN-ISO 6332:2001<br>z wyłączeniem p. 7.2 i p. 7.3 |
|                       | Stężenie chlorków<br>Zakres: (5 -150) mg/l<br>Metoda miareczkowa                                                                 | PN-ISO 9297:1994                                  |
|                       | Sumaryczna zawartość wapnia<br>i magnezu (twardość ogólna).<br>Zakres: (50 - 500) mg /l $\text{CaCO}_3$<br>Metoda miareczkowa    | PN-ISO 6059:1999                                  |
|                       | Stężenie siarczanów<br>Zakres: (2,5 - 250) mg/l<br>Metoda turbidymetryczna                                                       | PN-79/C-04566/10                                  |
|                       | Indeks nadmanganianowy<br>(utlenialność z $\text{KMnO}_4$ )<br>Zakres: (0,50 - 10) mg/l $\text{O}_2$<br>Metoda miareczkowa       | PN-EN ISO 8467:2001                               |
|                       | Stężenie fluorków<br>Zakres: (0,10 – 20,0) mg/l<br>Metoda potencjometryczna                                                      | PN-78/C-04588/03                                  |
|                       | Stężenie kadmu<br>Zakres: (1,0 – 10) $\mu\text{g}/\text{l}$<br>Metoda płomieniowej absorpcyjnej<br>spektrometrii atomowej (FAAS) | PN-ISO 8288:2002 Metoda B                         |
|                       | Stężenie miedzi<br>Zakres: (0,05 – 1,0) mg/l<br>Metoda płomieniowej absorpcyjnej<br>spektrometrii atomowej (FAAS)                | PN-ISO 8288:2002 Metoda A                         |

| Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Fizykochemicznych (c.d.) |                                                                                                                  |                                                                     |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Przedmiot badań/wyrób                                         | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                                   | Dokumenty odniesienia                                               |
| 1                                                             | 2                                                                                                                | 3                                                                   |
| Woda                                                          | Stężenie manganu<br>Zakres: (20,0 – 1000) µg/l<br>Metoda płomieniowej absorpcyjnej spektrometrii atomowej (FAAS) | PN-92/C-04570/01                                                    |
|                                                               | Stężenie sodu<br>Zakres: (1,0 – 250) mg/l<br>Metoda płomieniowej absorpcyjnej spektrometrii atomowej (FAAS)      | PN-ISO 9964-1:1994+Ap1:2009                                         |
|                                                               | Stężenie chloru wolnego<br>Zakres: (0,04 – 4,5) mg/l<br>Metoda spektrofotometryczna                              | Instrukcja testu Merck nr 1.00599<br>data wydania 02/2017           |
|                                                               | Stężenie chloru ogólnego<br>Zakres: (0,04 – 4,5) mg/l<br>Metoda spektrofotometryczna                             |                                                                     |
|                                                               | Stężenie chloru związanego (z obliczeń)                                                                          |                                                                     |
|                                                               | Stężenie ozonu<br>Zakres: (0,03 – 2,0) mg/l<br>Metoda spektrofotometryczna                                       | Instrukcja testu Merck nr 1.00607<br>data wydania 11/2016           |
|                                                               | Pobieranie próbek do badań chemicznych i fizycznych                                                              | PN-ISO 5667-5:2017-10<br>PO-03/IR-07 wydanie 9 z dnia 15.04.2019 r. |
|                                                               | Pobieranie próbek do badań mikrobiologicznych                                                                    | PN- EN ISO 19458:2007                                               |
| Woda na pływalniach                                           | Potencjał utleniająco-redukujący (redoks)<br>Zakres: (- 1900÷1900) mV<br>Metoda potencjometryczna                | USGS-OWQ: NFM 6.5                                                   |
| Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, woda               | Smak<br>Metoda organoleptyczna – na zimno                                                                        | PN-C-04557:1972 p. 4.5.1.1                                          |
|                                                               | Zapach<br>Metoda organoleptyczna – na zimno                                                                      | PN-C-04557:1972 p. 3.5.1.1                                          |
|                                                               | Pomiar temperatury - Zakres: (5 – 60)°C<br>Metoda bezpośredniego odczytu                                         | PN-77/C-04584                                                       |
|                                                               | Stężenie magnezu<br>Zakres: (0,5 – 125) mg/l<br>Metoda płomieniowej absorpcyjnej spektrometrii atomowej (FAAS)   | PN-EN ISO 7980:2002                                                 |
| Soki owocowe<br>Przetwory owocowo-warzywne                    | pH - Zakres: 2 – 7<br>Metoda potencjometryczna                                                                   | PN-EN 1132:1999                                                     |
| Próbki żywności                                               | Zawartość suchej masy<br>Metoda wagowa                                                                           | PN-A-79011-3:1998 p. 2.2.3<br>PN-A-79011-6:1998 p. 3.3.1            |
| Próbki przetworów owocowo-warzwywnych                         | Kwasowość ogólna<br>Zakres: (0,2 – 12) g/100 g<br>(0,2 – 12) g/100 ml<br>Metoda miareczkowa                      | PB-32 wydanie 2 z dnia 01.06.2016                                   |
|                                                               | Zawartość szkodników i ich pozostałości<br>Metoda wizualna                                                       | PN-A-75101-16:1990                                                  |
|                                                               | Zawartość popiołu ogólnego<br>Metoda wagowa                                                                      | PN-A-75101-08:1990 p. 2+Az1:2002                                    |
|                                                               | Zawartość popiołu nierozpuszczalnego w 10% roztworze kwasu chlorowodorowego<br>Metoda wagowa                     | PN-A-75101-16:1990                                                  |
|                                                               | Objawy zapleśnienia - Metoda wizualna                                                                            | PN-A-75101-16:1990                                                  |
| Próbki koncentratów spożywczych                               | Zawartość wody<br>Zakres: (0,2 – 10) % (m/m)<br>Metoda wagowa                                                    | PN-A-79011-3:1998 p. 2.2.3 i p. 2.3                                 |
|                                                               | pH - Zakres: (2 – 7)<br>Metoda potencjometryczna                                                                 | PN-A-79011-10:1998+Az1:2001                                         |
|                                                               | Zawartość popiołu ogólnego<br>Metoda wagowa                                                                      | PN-A-79011-8:1998 p. 2                                              |
|                                                               | Zawartość popiołu nierozpuszczalnego w 10% roztworze kwasu chlorowodorowego<br>Metoda wagowa                     | PN-A-79011-8:1998 p. 3                                              |

| Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Fizykochemicznych (c.d.)                          |                                                                                                                 |                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Przedmiot badań/wyrób                                                                  | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                                  | Dokumenty odniesienia                                         |
| 1                                                                                      | 2                                                                                                               | 3                                                             |
| Koncentraty spożywcze<br>Posiłki                                                       | Zawartość chlorku sodu<br>Zakres: (0,3 – 15) % (m/m)<br>Metoda miareczkowa                                      | PN-A-79011-7:1998                                             |
| Próbki przetworów zbożowych                                                            | Wilgotność<br>Zakres: (0,2 – 15) (m/m)<br>Metoda wagowa                                                         | PN-ISO 712:2002                                               |
|                                                                                        | Zawartość popiołu całkowitego<br>Metoda wagowa                                                                  | PN-ISO 2171:1994                                              |
|                                                                                        | Zawartość popiołu nierozpuszczalnego w<br>10% roztworze kwasu chlorowodorowego<br>Metoda wagowa                 | PN-A-74014:1994                                               |
| Próbki pieczywa                                                                        | Kwasowość - Zakres: (0,2 – 5) °<br>Metoda miareczkowa                                                           | PN-A-74108:1996 p. 3.4.4                                      |
| Próbki wyrobów ciastkarskich                                                           | Zawartość popiołu nierozpuszczalnego<br>w 4M roztworze kwasu chlorowodorowego<br>Metoda wagowa                  | PN-A-88022:1959 p. 3                                          |
|                                                                                        | Wilgotność - Metoda wagowa                                                                                      | PN-A-74252:1998 p. 3.2                                        |
|                                                                                        | Kwasowość - Metoda miareczkowa                                                                                  | PN-A-74252:1998 p. 3.3                                        |
| Próbki nasion roślin strączkowych                                                      | Wilgotność - Zakres: (0,2 – 15) (m/m)<br>Metoda wagowa                                                          | PN-A-74011:1986                                               |
| Próbki przetworów zbożowych,<br>surowców zielarskich, przypraw<br>i mieszanek przypraw | Zawartość zanieczyszczeń<br>ferromagnetycznych<br>Metoda wagowa                                                 | PN-A-74016:1979                                               |
| Próbki napojów bezalkoholowych                                                         | Kwasowość<br>Zakres: (1,5 – 640) mg/l w przeliczeniu<br>na kwas cytrynowy<br>Metoda miareczkowa                 | PN-A-79033:1985 p. 3.8.2                                      |
| Próbki surowców zielarskich<br>i mieszanek przypraw                                    | Zawartość wody<br>Metoda wagowa                                                                                 | PN-R-87019:1991                                               |
|                                                                                        | Obecność szkodników biologicznych<br>i ich pozostałości<br>Metoda wizualna                                      | PN-R-87027:1996                                               |
|                                                                                        | Zawartość popiołu ogólnego<br>Metoda wagowa                                                                     | PN-ISO 928:1999                                               |
|                                                                                        | Zawartość popiołu nierozpuszczalnego w<br>4M roztworze kwasu chlorowodorowego<br>Metoda wagowa                  | PN-ISO 930:1999                                               |
| Próbki serów podpuszczkowych<br>dojrzewających, serów twarogowych<br>niedojrzewających | Wilgotność - Zakres: (30 – 90)%<br>Metoda wagowa                                                                | PN-A-86232:1973 p. 3.3.1<br>PN-A-86300:1991+A23:2001          |
| Próbki śmietany i śmietanki                                                            | Kwasowość - Zakres: (1 – 50) °SH<br>Metoda miareczkowa                                                          | PN-A-86028:1978 p. 3.4.1 +A2:2002                             |
| Próbki serów twarogowych<br>niedojrzewających                                          | Kwasowość ogólna<br>Zakres: (2 – 120) °SH<br>Metoda miareczkowa                                                 | PN-A-86232:1973 p. 3.6.1<br>PN-A-86300:1991+A23:2001          |
| Próbki napojów mlecznych                                                               | Kwasowość<br>Metoda miareczkowa                                                                                 | PN-A-86130:1975                                               |
| Próbki lodów                                                                           | Zawartość suchej masy<br>Metoda wagowa                                                                          | PN-A-86430:1967 p. 2.7.1.<br>PN-A-86431:1999+A21:2002         |
| Próbki mleka modyfikowanego<br>i mieszanek dla niemowląt                               | Zawartość wody<br>Metoda wagowa                                                                                 | PN-A-86025:1994 p. 5.3.5                                      |
|                                                                                        | Kwasowość<br>Metoda miareczkowa                                                                                 | PN-A-86025:1994 p. 5.3.6                                      |
| Próbki masła                                                                           | Zawartość wody<br>Zakres: (10 – 30) %<br>Metoda wagowa                                                          | PN-A-86207:1980 p. 2.3.1                                      |
| Próbki napojów mlecznych<br>fermentowanych                                             | Kwasowość<br>Zakres: (0,4 – 100) °SH lub w przeliczeniu<br>na kwas mlekowy: (0,1 – 2,25)%<br>Metoda miareczkowa | PN-A-86130:1975 p. 3.3<br>PN-A-86061:2002 p. 4.3<br>+A21:2006 |

| Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Fizykochemicznych (c.d.)    |                                                                                                     |                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Przedmiot badań/wyrób                                            | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                      | Dokumenty odniesienia                                                                                                        |
| 1                                                                | 2                                                                                                   | 3                                                                                                                            |
| Próbki wyrobów ciastkarskich                                     | Cechy organoleptyczne: smak i zapach,<br>wygląd zewnętrzny, struktura i tekstura<br>Metoda punktowa | PN-A-74252:1998                                                                                                              |
| Próbki mleka i przetworów mlecznych                              |                                                                                                     | PN-ISO 22935-2:2013,<br>PN-ISO 22935-3:2013                                                                                  |
| Próbki pieczarek uprawnych                                       |                                                                                                     | PN-75/R-75078                                                                                                                |
| Próbki błyskawicznych kleików<br>i kaszek dla niemowląt i dzieci |                                                                                                     | PN-A-94014:1998                                                                                                              |
| Próbki kakao                                                     |                                                                                                     | PN-A-88103:1998                                                                                                              |
| Próbki sałatek                                                   |                                                                                                     | PN-A-77750:1997                                                                                                              |
| Próbki warzyw i owoców marynowanych                              |                                                                                                     | PN-A-77806:1997 p. 2.4.1, p. 2.4.4,<br>p. 2.4.8, p. 3.2.2                                                                    |
| Próbki mleka modyfikowanego<br>- mieszanek mleka dla niemowląt   |                                                                                                     | PN-A-79011-2:1998+Az1:2000<br>z wyłączeniem p. 2.3-2.5                                                                       |
| Próbki koncentratów obiadowych, deserów                          |                                                                                                     | PN-A-94050:1996;<br>PN-A-94051:1996                                                                                          |
| Próbki przetworów ziemniaczanych                                 |                                                                                                     | PN-A-74702-1:1998                                                                                                            |
| Próbki kawy rozpuszczalnej                                       |                                                                                                     | PN-A-94019:2007 p. 6.1                                                                                                       |
| Próbki kawy palonej                                              |                                                                                                     | PN-A-76100:2009 p. 7.1.1 -7.1.5, p. 7.1.8,<br>p. 7.2.1, p. 7.2.4;<br>PN-ISO 6668:1998 p. 8.3, p. 8.4, p. 8.5                 |
| Próbki kawy zielonej                                             |                                                                                                     | PN-ISO 4149:1998 p. 1, 2, 5                                                                                                  |
| Próbki ekstraktu kawy zbożowej                                   |                                                                                                     | PN-A-79011-2:1998 p. 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4,<br>2.2.6, 2.2.7 + Az1:2000                                                         |
| Próbki herbaty czarnej                                           | Cechy organoleptyczne: smak, zapach,<br>wygląd, w tym barwa i konsystencja<br>Metoda opisowa prosta | PN-ISO 6078:1996 z wyłączeniem<br>p. 2.2.2 i 5,<br>PN-ISO 3103:199                                                           |
| Próbki masła                                                     |                                                                                                     | PN-A-86155:1995                                                                                                              |
| Próbki mleka w proszku                                           |                                                                                                     | PN-A-86030:1978                                                                                                              |
| Próbki mleka spożywczego UHT                                     |                                                                                                     | PN-A-86122:1968                                                                                                              |
| Próbki napojów mlecznych<br>fermentowanych                       |                                                                                                     | PN-A-86130:1975                                                                                                              |
| Próbki lodów                                                     |                                                                                                     | PN-A-86431:1999                                                                                                              |
| Próbki przetworów rybnych marynowanych                           |                                                                                                     | PN-A-86782:1987 p. 2.4.3-2.4.9                                                                                               |
| Próbki konserw rybnych                                           |                                                                                                     | PN-92/A-86732 p. 2.3.4.2-2.3.4.9                                                                                             |
| Próbki ryb wędzonych                                             |                                                                                                     | PN-A-86772:1985                                                                                                              |
| Próbki śmietany i śmietanki                                      |                                                                                                     | PN-A-86028:1978                                                                                                              |
| Próbki soków warzywnych, warzywno-<br>owocowych                  |                                                                                                     | PN-A-75958:2002                                                                                                              |
| Próbki serów                                                     |                                                                                                     | PN-A-86232:1973                                                                                                              |
| Próbki serów podpuszczkowych<br>dojrzewających                   |                                                                                                     | PN-A-86230:1968                                                                                                              |
| Próbki serów twarogowych<br>niedojrzewających                    |                                                                                                     | PN-A-86300:1991                                                                                                              |
| Próbki napojów gazowanych<br>bezałkoholowych                     |                                                                                                     | PN-85/A-79033                                                                                                                |
| Próbki cukru                                                     |                                                                                                     | PN-A-74855-2:1996                                                                                                            |
| Próbki wyrobów cukierniczych                                     |                                                                                                     | PN-A-88032:1998+Ap1:2001<br>p. 3.2, p. 4.1-4.9, 5                                                                            |
| Próbki czekolady                                                 |                                                                                                     | PN-A-88102:1998                                                                                                              |
| Próbki soli                                                      |                                                                                                     | PN-C-84081.11:1980                                                                                                           |
| Próbki mięsa, przetworów mięsnych                                |                                                                                                     | PN-A-86526:1995, PN-A-2007:1996,<br>PN-A-86529:1998, PN-A-6525:1996,<br>PN-A-82009:1997, PN-A-86524:1994,<br>PN-A-82014:1997 |
| Próbki przetworów mięsnych i wędlin                              |                                                                                                     | PN-88/A-82062 p. 2.2, PN-A-82033:2005,<br>PN-A-82032:2005, PN-A-82028:2002                                                   |
| Próbki wyrobów garmażeryjnych, sałatek,<br>galaret               |                                                                                                     | PN-A-82300:1995, PN-A-2012:1996,<br>PN-A-82013:1996, PN-A-82016:1998,<br>PN-A-82015:1998                                     |
| Próbki tłuszczów zwierzęcych jadalnych<br>topionych              |                                                                                                     | PN-A-85802:1990                                                                                                              |
| Próbki tłuszczów zwierzęcych                                     |                                                                                                     | PN-A-85803:1984 p. 2                                                                                                         |

| Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Fizykochemicznych (c.d.)                                                                   |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Przedmiot badań/wyrób                                                                                                           | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                                                                                                                       | Dokumenty odniesienia                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 1                                                                                                                               | 2                                                                                                                                                                                                    | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Próbki smalcu                                                                                                                   | Cechy organoleptyczne: smak, zapach,<br>wygląd, w tym barwa i konsystencja<br>Metoda opisowa prosta                                                                                                  | PN-A-88103:1998                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Próbki margaryny                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-86936:1997                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Próbki mąki żytniej, pszennej                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-74032:2002, PN-A-74022:2003                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Próbki mąki                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                      | PN-64/A-74013 p. 2.3, 2.4, 2.8                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Próbki bułki tartej                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-74113:1997 Załącznik A                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Próbki pieczywa, chrupek                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-74123:1997, PN-A-88036:1998,<br>PN-A-74103:1993, PN-A-74108:1996,<br>PN-A-74109:1996, PN-A-74106:1993,<br>PN-A-74101:1992, PN-A-74112:1997,<br>PN-A-74105:1992, PN-A-88034:1998                                                                                                                                    |
| Próbki kaszy                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                      | PN-64/A-74013 p. 2.1, 2.3, 2.4                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Próbki makaronu                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                      | PN-93/A-74130                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Próbki majonezu, musztardy                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-86950:1995<br>PN-A-86964:1997                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Próbki warzyw konserwowych                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-77807:1997+Az1:2004<br>p. 2.3.2.4, p. 2.3.2.6, p. 2.3.2.10, p. 3.2.1                                                                                                                                                                                                                                               |
| Próbki groszku konserwowego                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-77803:2007                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Próbki dżemu                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-75100:1994 p. 5.3.1+Az1:2000                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Próbki konserw mięsno-warzywnych,<br>konserw dla dzieci                                                                         |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-75960:1996<br>PN-A-75045:1998                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Próbki warzyw świeżych, mrożonych,<br>suszonych, przetworów warzywnych                                                          | Cechy organoleptyczne: smak, zapach,<br>wygląd, w tym barwa i konsystencja<br>Metoda opisowa prosta                                                                                                  | PN-91/R-75368, PN-A-77603:2007,<br>PN-76/A-77802, PN-A-77803:2007,<br>PN-72/A-77700, PN-75/A-75953,<br>PN-84/R-75358, PN-75/R-74450,<br>PN-A-77807:1997, PN-A-78602:1994,<br>PN-A-78605:1997, PN-A-78606:1997,<br>PN-A-78608:1997, PN-A-7701:1997                                                                       |
| Próbki soków, soków dla dzieci, nektarów,<br>napojów, napojów alkoholowych                                                      |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-75958:2002, PN-A-75956:1994,<br>PN-A-75048:1994, PN-A-79121:1998,<br>PN-A-79123:1993, PN-A-79125:1998,<br>PN-A-79126:1998, PN-A-79127:1998,<br>PN-A-79129:1999, PN-A-75961:2002,<br>PN-A-79038:1995, PN-A-79034:1994,<br>PN-A-79032:1993, PN-A-79035:1994,<br>PN-A-79039:1996, PN-A-79041:2001,<br>PN-A-75951:1994 |
| Próbki owoców i warzyw mrożonych                                                                                                |                                                                                                                                                                                                      | PN-90/A-75051, PN-A-78652:1997,<br>PN-A-78653:1997, PN-A-78651:1996                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Próbki przypraw ziołowych                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                      | PN-A-86966:1997, PN-ISO 6754:1999,<br>PN-A-86967:1998, PN-A-86965:1997, PN-A-<br>86963:1997, PN-A-86962:1997, PN-A-<br>86959:1997, PN-A-86952:1997, PN-A-<br>86958:1997, PN-A-86955:1997, PN-A-<br>86953:1997, PN-A-86957:1997                                                                                          |
| Środowisko pracy:<br>Środowisko ogólne (budynki użyteczności<br>publicznej);<br>Środowisko pracy:<br>- oświetlenie awaryjne     | Natężenie oświetlenia awaryjnego<br>Zakres pomiarowy: (0,1 – 5 000) lx<br>Metoda pomiarowa bezpośrednia                                                                                              | PN-EN 1838:2005                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Środowisko pracy:<br>Pomieszczenia w budynkach mieszkalnych,<br>zamieszkania zbiorowego i użyteczności<br>publicznej<br>- hałas | Równoważny poziom dźwięku A<br>Maksymalny poziom dźwięku A<br>Zakres pomiarowy: (25 -135) dB<br>Metoda pomiarowa bezpośrednia<br>Równoważny poziom dźwięku A dla czasu<br>odniesienia T (z obliczeń) | PN-B-02156:1987                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Powietrze w pomieszczeniach<br>przeznaczonych na pobyt ludzi                                                                    | Formaldehyd                                                                                                                                                                                          | PB-35 wyd. 2 z dnia 26.04.2019                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Środowisko pracy - powietrze                                                                                                    | Stężenie tlenku węgla<br>Zakres: 2,32-290 mg/m <sup>3</sup><br>Metoda elektrochemiczna                                                                                                               | PB-33 wydanie 4 z dnia 21.02.2020 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Mikrobiologicznych          |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Przedmiot badań/wyrób                                            | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                                                                                                                                 | Dokumenty odniesienia                                                                                                                 |
| 1                                                                | 2                                                                                                                                                                                                              | 3                                                                                                                                     |
| Próbki naturalnej wody mineralnej, wody źródlanej, wody stołowej | Liczba clostridiów redukujących siarczyn<br>Zakres: od 1 jtk/ objętość filtrowanej próbki<br>Metoda filtracji membranowej                                                                                      | PN-EN 26461-2:2001                                                                                                                    |
| Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi i woda                 | Obecność i liczba Clostridium perfringens<br>Zakres: od 1 jtk/ objętość filtrowanej próbki<br>Metoda filtracji membranowej                                                                                     | PN-EN ISO 14189:2016-10                                                                                                               |
|                                                                  | Obecność pałeczek z rodzaju Salmonella<br>Metoda hodowlana uzupełniona testami biochemicznymi i serologicznymi                                                                                                 | PB-08<br>wydanie 2 z dnia 21.05.2010 r.                                                                                               |
| Woda                                                             | Liczba bakterii grupy coli<br>Zakres: od 1 jtk/ objętość filtrowanej próbki<br>Metoda filtracji membranowej                                                                                                    | PN-EN ISO 9308-1:2014-12 +A1:2017-04                                                                                                  |
|                                                                  | Liczba Escherichia coli<br>Zakres: od 1 jtk/ objętość filtrowanej próbki<br>Metoda filtracji membranowej                                                                                                       |                                                                                                                                       |
|                                                                  | Najbardziej prawdopodobna liczba bakterii grupy coli<br>Zakres: od 1 NPL/ 100 ml<br>Metoda NPL (Colilert - 18)                                                                                                 | PN-EN ISO 9308-2:2014-06                                                                                                              |
|                                                                  | Najbardziej prawdopodobna liczba Escherichia coli<br>Zakres: od 1 NPL/ 100 ml<br>Metoda NPL (Colilert - 18)                                                                                                    |                                                                                                                                       |
| Woda                                                             | Liczba Legionella sp.<br>Zakres: od 1 jtk/ objętość filtrowanej próbki<br>Metoda filtracji membranowej<br>Identyfikacja potwierdzonych Legionella spp. w kierunku Legionella pneumophila<br>Metoda aglutynacji | PN-EN ISO 11731:2017-08<br>[matryca A metoda 5 (pożywka A)<br>I metoda 7 (pożywka C-GVPC)]<br>IN/OL/12<br>wydanie 2 z dnia 08.02.2018 |
| Próbki sanitarne                                                 | Ogólna liczba drobnoustrojów w temp. 30 °C<br>Zakres: od 1 jtk / ml płynu płuczącego<br>Metoda płytkowa (posiew wgłębnny)                                                                                      | PN-EN ISO 4833-1:2013-12 +Ap1:2016-11                                                                                                 |
|                                                                  | Liczba Enterobacteriaceae<br>Zakres: od 1 jtk / ml płynu płuczącego<br>Metoda płytkowa (posiew wgłębnny)                                                                                                       | PN-ISO 21528-2:2017-08                                                                                                                |
|                                                                  | Obecność bakterii z grupy coli<br>Metoda hodowlana                                                                                                                                                             | PN-ISO 4831:2007                                                                                                                      |
|                                                                  | Obecność gronkowców koagulazo-dodatnich<br>Metoda hodowlana                                                                                                                                                    | PN-EN ISO 6888-3:2004+AC:2005                                                                                                         |
|                                                                  | Obecność pałeczek z rodzaju Salmonella<br>Metoda hodowlana uzupełniona testami biochemicznymi i serologicznymi                                                                                                 | PN-EN ISO 6579:2017-04                                                                                                                |
| Próbki żywności o aktywności wody niższej lub równej 0,95        | Liczba drożdży<br>Zakres: od 1 jtk/ml od 10 jtk/g<br>Metoda płytkowa (posiew powierzchniowy)                                                                                                                   | PN-ISO 21527-2:2009                                                                                                                   |
|                                                                  | Liczba pleśni<br>Zakres: od 1 jtk/ml od 10 jtk/g<br>Metoda płytkowa (posiew powierzchniowy)                                                                                                                    |                                                                                                                                       |
| Próbki żywności                                                  | Liczba gronkowców koagulazo-dodatnich (Staphylococcus aureus i innych gatunków)<br>Zakres: od 1 jtk/ml od 10 jtk/g<br>Metoda płytkowa (posiew powierzchniowy)                                                  | PN-EN ISO 6888-1:2001+ A1:2004 +A2:2018-10                                                                                            |

| <b>Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badań Mikrobiologicznych (c.d.)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                             |                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <b>Przedmiot badań/wyrób</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Rodzaj działalności /<br/>badane cechy / metoda</b>                                                                      | <b>Dokumenty odniesienia</b>                  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2                                                                                                                           | 3                                             |
| Mięso i przetwory mięsne<br>Drób i przetwory drobiowe<br>Jaja i przetwory jajeczne<br>Ryby i przetwory rybne<br>Mleko i przetwory mleczne<br>Przetwory zbożowo-mączne<br>Wyroby cukiernicze i słodyczne<br>Owoce, warzywa i przetwory<br>warzywno-owocowe oraz<br>warzywno-mięsne<br>Koncentraty spożywcze<br>Surowce i przetwory zielarskie<br>Przyprawy<br>Wyroby garmażeryjne i kulinarne<br>Środki spożywcze specjalnego<br>przeznaczenia żywieniowego<br>Suplementy diety<br>Żywność mrożona | Liczba gronkowców<br>koagulazododatnich<br>Zakres: od 1 jtk/ml<br>od 10 jtk/g<br>Metoda płytkowa (posiew<br>powierzchniowy) | PN-EN ISO 6888-1:2001+ A1:2004<br>+A2:2018-10 |

| Medyczne Laboratorium Diagnostyczne                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Przedmiot badań/wyrób                                                                                                                                                          | Rodzaj działalności /<br>badane cechy / metoda                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Dokumenty odniesienia                                                                                                                                                            |
| 1                                                                                                                                                                              | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3                                                                                                                                                                                |
| <b>Próbki materiału biologicznego ludzkiego</b> - próbki kału                                                                                                                  | Obecność pasożytów przewodu pokarmowego:<br>- metoda rozmazu bezpośredniego w 0,9% roztworze NaCl<br>- metoda rozmazu bezpośredniego w 1% roztworze płynu Lugola<br>- metoda flotacji wg Füleborna<br>- metoda sedymentacji - dekantacji                                                                                                                               | PB-04 wydanie 4 z dnia 09.12.2019 r.                                                                                                                                             |
| <b>Próbki materiału biologicznego ludzkiego</b> - odcisk okołoodbytniczy                                                                                                       | Obecność <i>Enterobius vermicularis</i> i <i>Taenia</i> spp.<br>Metoda odcisku wg Grahama                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                  |
| <b>Próbki materiału biologicznego</b> - człony <i>Taenia</i> spp.                                                                                                              | Ustalenie przynależności gatunkowej <i>Taenia</i> spp.<br>Metoda makroskopowa                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  |
| <b>Próbki materiału biologicznego ludzkiego</b> - próbki kału                                                                                                                  | Obecność antygenu <i>Giardia Lamblia</i><br>Metoda immunochromatograficzna                                                                                                                                                                                                                                                                                             | PB-26<br>wydanie 4 z dnia 09.12.2019 r.                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                                                | Obecność antygenu <i>Campylobacter</i><br>Metoda immunochromatograficzna                                                                                                                                                                                                                                                                                               | PB-34<br>wydanie 3 z dnia 09.07.2019 r.                                                                                                                                          |
| <b>Próbki materiału biologicznego ludzkiego</b> - próbki kału, wymaz z odbytu                                                                                                  | 1. Obecność i identyfikacja warunkowo chorobotwórczych pałeczek jelitowych rosnących w warunkach tlenowych<br>2. Obecność i identyfikacja pałeczek z rodzaju <i>Aeromonas</i> i pałeczek <i>Plesiomonas shigelloides</i> .<br>3. Obecność i identyfikacja <i>E. coli</i> O157, <i>Yersinia</i><br>Metoda hodowlana uzupełniona testami biochemicznymi i serologicznymi | PB-03<br>wydanie 5 z dnia 31.01.2020 r.<br>w oparciu o publikacje metodyczne i instrukcje producentów testów                                                                     |
| <b>Próbki materiału biologicznego ludzkiego</b> - próbki kału, wymaz z odbytu, szczep bakteryjny                                                                               | Obecność i identyfikacja pałeczek <i>Salmonella</i> , <i>Shigella</i> .<br>Metoda hodowlana uzupełniona testami biochemicznymi i serologicznymi                                                                                                                                                                                                                        | PB-23<br>wydanie 4 z dnia 31.01.2020 r.<br>w oparciu o publikacje metodyczne i instrukcje producentów testów                                                                     |
| <b>Biologiczne wskaźniki kontroli skuteczności sterylizacji</b>                                                                                                                | Obecność drobnoustrojów wskaźnikowych: <i>Geobacillus stearothermophilus</i> , <i>Bacillus atrophaeus</i> , lasetek z rodzaju <i>Bacillus</i> .<br>Metoda hodowlana                                                                                                                                                                                                    | PB-01<br>wydanie 5 z dnia 10.02.2020 r.<br>w oparciu o instrukcje producentów testów                                                                                             |
| <b>Próbki środowiska podmiotów wykonujących działalność leczniczą</b> - wymazy sanitarne<br>- próbki materiału biologicznego ludzkiego (wymazy z gardła, nosa i rąk personelu) | Badania jakościowe i / lub ilościowe wyhodowanych drobnoustrojów                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2004, Procedury diagnostyki mikrobiologicznej w wybranych zakażeniach układowych, rozdział 13                                                      |
|                                                                                                                                                                                | Identyfikacja wyhodowanych bakterii tlenowych metodami:<br>-- biochemicznymi<br>-- serologicznymi<br>-- komercyjnych testów diagnostycznych                                                                                                                                                                                                                            | PB-03 wydanie 4 z dnia 14.02.2018 r.<br>w oparciu o publikacje metodyczne i instrukcje producentów testów                                                                        |
|                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Metodyka Zakładu Bakteriologii PZH Warszawa 1997 i 2000 r.                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | PZWL, 1990, „Diagnostyka mikrobiologiczna w medycynie”                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Wydawnictwa Metodyczne PZH, Warszawa 1978 „Ziarenkowce Gram-dodatnie, biologia, rozpoznanie i różnicowanie”<br>Rekomendacje Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. lekowrażliwości |